

Ćwiczenia słuchowe

Są one bardzo ważną grupą ćwiczeń logopedycznych.

Stymulując funkcje słuchowe, przyczyniamy się do rozwoju mowy dziecka.

Można przeprowadzić je w domu, na podwórku, w pobliżu ruchliwej ulicy i w lesie.

Przykładowe zabawy i ćwiczenia słuchowe

- ❖ „Co słyszę?” – dziecko siedzi z zamkniętymi oczami, nasłuchuje, rozpoznaje nazywa odgłosy dochodzące z sąsiedztwa, ulicy, parku itp.
- ❖ „Zgadnij, co wydało dźwięk?” – uderzanie pałeczką w szkło, fajans, metal, kamień, drewno itp.
- ❖ Toczenie różnych przedmiotów po podłodze, np. piłki, kasztana, kamienia – rozpoznawanie odgłosu przez dzieci, odtwarzanie ich.
- ❖ Odtwarzanie przez dziecko odgłosów i czynności zaproponowanych przez dorosłych, np. uderzanie o siebie klockami, łyżeczkami, garnuszkami; uderzanie łyżeczką o pustą szklankę, o szklankę z wodą, klaskanie, darcie papieru, gnieciecie papieru, przelewanie wody (z wysokości, z niska), drapanie po szkle, papierze, stole – przy ich odtwarzaniu dziecko powinno opierać się tylko na usłyszanych bodźcach słuchowych, nie powinno widzieć wykonywania ich przez dorosłych.
- ❖ Odtwarzanie w odpowiedniej kolejności sekwencji dźwięków wydawanych przez instrumenty muzyczne, przedmioty codziennego użytku itp. (na początku dwóch, trzech dźwięków, potem można zwiększać ich liczbę).
- ❖ Zabawa w głuchy telefon.
- ❖ Rozpoznawanie różnych przedmiotów w zamkniętym pudełku po wydawanym odgłosie – groch, kamyki, gwoździe, cukier, kasza itp.

- ❖ Szukanie ukrytego zegarka, radia, dzwoniącego budzika.
- ❖ „Grające jajeczka” – w opakowaniach po jajkach niespodziankach umieszczamy różne rzeczy, np. piasek, ryż, gwoździe, groch, płatki, połamany makaron, drobne monety itp. i prosimy dziecko o wyszukanie dwóch identycznie brzmiących jajeczek.
- ❖ Rozróżnianie i naśladowanie głosów zwierząt: kota, psa, krowy, kury, koguta, kaczki, gęsi itp.
- ❖ Rozróżnianie odgłosów pojazdów: samochodu, pociągu, motoru, traktora itp.
- ❖ Rozpoznawanie po dźwięku różnych urządzeń domowych, np. odkurzacz, mikser, suszarka, pralka itp.
- ❖ Wyróżnianie wyrazów w zdaniu (stawianie tyłu klocków, rysowanie tyłu kółeczek, klaskanie tyle razy, ile słów słyszy dziecko w wypowiedzianym zdaniu).
- ❖ Dzielenie wyrazów na sylaby (na początku wyrazy dwusylabowe, potem o coraz większej liczbie sylab).
- ❖ Podawanie przez dziecko przykładów wyrazów dwu, trzy i czterosylabowych.
- ❖ Tworzenie wyrazów rozpoczynających się daną głoską
- ❖ Tworzenie wyrazów rozpoczynających się daną sylabą
- ❖ Segregowanie obrazków według np.: pierwszych głosek
- ❖ Wyszukiwanie słów z podaną sylabą.
- ❖ Wyodrębnianie głosek i sylab na początku, na końcu i w środku wyrazu.
- ❖ Rozróżnianie mowy prawidłowej od nieprawidłowej, np. *safa* czy *szafa*.
- ❖ Powtarzanie ciągów wyrazów
- ❖ Różnicowanie wyrazów o podobnym brzmieniu – paronimów (*babka – papka, góry – kury, domek – Tomek*)

- ❖ Który wyraz kończy się inaczej?

las – lew – zlew

pąk – bąk – pan

młot – dom – płot

las – pies – pas

słoń – młot - koń

- ❖ Który wyraz zaczyna się inaczej niż pozostałe?

owca – las – osa

kura – lis – krowa

burak – buty – torba

pasta – chleb – pomidor

arbuz – sowa - akwarium

- ❖ Ćwiczenie pamięci słuchowej z użyciem kalkulatora: słuchanie wymienianych cyfr, a następnie wystukiwanie ich na kalkulatorze w takiej samej kolejności. Zaczynamy od trzech cyfr i stopniowo dodajemy liczbę wymienianych cyfr. Za każdym razem sprawdzamy kolejność na kalkulatorze.

- ❖ Odtwarzanie struktur dźwiękowych („rytmu”) na podstawie układów przestrzennych. Przed dzieckiem układamy klocki w szeregu zachowując między nimi odstępy lub zsuwając klocki razem. Wskazujemy, gdzie jest początek, a gdzie koniec szeregu. Większym odległościom między klockami będzie odpowiadała dłuższa przerwa między stuknięciami, natomiast krótszym-przerwy krótkie.

- ❖ Odtwarzanie wystukanego „rytmu” w układzie przestrzennym. Uczeń ma do dyspozycji kilka klocków. Osoba dorosła wystukuje rytm zasłaniając ręką. Zadaniem ucznia jest ułożyć klocki do tego rytmu.
- ❖ Wyszukiwanie wyrazu w innym (kolekcja, zegar, koszula, maskotka, Malwina, malina, unikalne, nalepka, maszyna, klaser).
- ❖ „Czy taki wyraz istnieje czy sobie go wymyśliłam?”, np.: sala, mata, zata, leta.

**Opracowała
Dorota Dziedzic, logopeda**